

Київський національний університет культури і мистецтв

КАФЕДРА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

Силабус освітньої компоненти

Назва компоненти: **Світова економіка та міжнародні економічні відносини**

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Сторінка курсу в Moodle: <https://elearn.knukim.edu.ua/enrol/index.php?id=923>

Сторінка компоненти в електронній бібліотеці:

<http://91.217.179.134:9100/libr/DocSearchForm>

Викладач: **Ревенко Анатолій Дмитрович**, кандидат економічних наук, доцент
(лекції, практичні, підсумковий контроль)

Опис освітньої компоненти

«Світова економіка та міжнародні економічні відносини» є обов'язковою освітньою компонентою навчального плану, циклу компонент професійної та практичної підготовки, яка сприяє підготовці фахівців у сфері дипломатії та міжнародних відносин.

Мета: формування у здобувачів системи спеціальних знань з проблем стану і розвитку світової економіки та набуття практичних навичок в освоєнні загальних закономірностей розвитку міжнародної економіки, вивченні особливостей основних форм міжнародних економічних відносин для фундаментальної й спеціальної освіти за фахом.

Завдання: формування у здобувачів компетентності щодо:

- функціональної структури світової економіки;
- основних тенденцій розвитку, та проблем світової економічної рівноваги;
- особливості сучасної економічної глобалізації та транснаціоналізації;
- ринкових основ, галузевої структури та головних суб'єктів світової економіки;
- глобальних проблем та економічної політики окремих груп країн;
- розуміння суті МЕВ, взаємозв'язків їх форм, суб'єктів та рівнів, принципів і законів розвитку МЕВ;
- форм, методів і механізмів регулювання міжнародної торгівлі;

- процесів міжнародного поділу праці, спеціалізації та кооперування, процесів міграції робочої сили та руху капіталу;
- одержання знань з основних питань та проблем функціонування світової валютної системи, методології міжнародних розрахунків;
- напрямків міжнародного науково-технічного обміну, методів бізнес-інжинірингу, системних інновацій;
- сучасних процесів трансформації та глобалізації;
- вміння використовувати одержані знання у практичній зовнішньоекономічній діяльності України, враховуючи тенденції і перспективи розвитку міжнародних економічних відносин.

Предметом вивчення освітньої компоненти є складна система національних господарств, яка розвивається циклічно за законами ринку на основі міжнародного розподілу праці і відповідних міжнародних угод та дослідження закономірностей та тенденцій взаємодії суб'єктів міжнародної економічної діяльності, взаємопов'язаних системою міжнародних економічних відносин.

У результаті вивчення освітньої компоненти здобувачі вищої освіти повинні набути такі програмні компетентності:

Загальні:

- ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.
- ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні:

- СК1. Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.
- СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.
- СК3. Здатність оцінювати стан та напрями досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міжкомпонентарних дослідженнях.
- СК5. Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.
- СК8. Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені.
- СК10. Здатність аналізувати структуру та динаміку міжнародних суспільних комунікацій, виявляти їх вплив на міжнародну систему, державні та суспільні інститути.
- СК11. Здатність аналізувати природу та еволюцію міжнародних організацій, їх

місця у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними.

- СК12. Здатність до здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами).
- СК13. Здатність аналізувати діяльність міжнародних недержавних акторів та транснаціональні відносини.

Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання (програмні результати навчання):

- РН01. Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.
- РН03. Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.
- РН04. Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.
- РН06. Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.
- РН07. Здійснювати опис та аналіз міжнародної ситуації, збирати з різних джерел необхідну для цього інформацію про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси.
- РН09. Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міжкомпонентарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.
- РН11. Здійснювати прикладний аналіз міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, міжнародних процесів та міжнародної ситуації відповідно до поставлених цілей, готувати інформаційні та аналітичні.
- РН13. Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньої політичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.
- РН16. Розуміти та відстоювати національні інтереси України у міжнародній діяльності.

Передумови вивчення освітньої компоненти

Навчальна компонента «Світова економіка та міжнародні економічні відносини» тісно пов'язана з такими компонентами як «Країнознавство», «Міжнародне публічне право», «Глобалізація та європейська інтеграція».

Тематичний план освітньої компоненти

Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА. ЕКОНОМІЧНО РОЗВИНУТІ КРАЇНИ

- Тема 1.1. Світова економічна система: етапи формування та показники розвитку.
- Тема 1.2. Національні економіки та їх взаємодія.
- Тема 1.3. Сучасний розвиток постіндустріальних країн.
- Тема 1.4. Особливості інтеграційного розвитку ЄС.

Розділ 2. ЕКОНОМІЧНІ СИСТЕМИ ТРАНЗИТИВНИХ КРАЇН

- Тема 2.1. Особливості економічної системи КНР, Росії та країн Азії.
- Тема 2.2. Економічні реформи країн ЦСЄ.
- Тема 2.3. Країни Латинської Америки в системі світового господарства.
- Тема 2.4. Економічний розвиток країн Африки.

Розділ 3. МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ В СИСТЕМІ СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА

- Тема 3.1. Міжнародна економічна система. Еволюція МЕВ.
- Тема 3.2. Закони і принципи розвитку світового господарства і МЕВ.
- Тема 3.3. Глобалізація як об'єктивний процес розвитку МЕВ.
- Тема 3.4. Міжнародна регіональна інтеграція.
- Тема 3.5. Транснаціоналізація світового господарства.
- Тема 3.6. Міжнародні економічні організації в системі МЕВ.

Розділ 4. ФОРМИ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

- Тема 4.1. Міжнародна торгівля товарами та послугами.
- Тема 4.2. Міжнародна торгова політика.
- Тема 4.3. Міжнародна трудова міграція та світовий ринок праці.
- Тема 4.4. Світова валютна система.
- Тема 4.5. Міжнародний рух капіталу та міжнародні кредитні відносини.
- Тема 4.6. Міжнародні розрахунки та платіжний баланс.
- Тема 4.7. Обмін технологіями в міжнародному економічному середовищі.
- Тема 4.8. Місце України у світовому економічному просторі.

Технічне і програмне забезпечення

Ноутбук або персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для: освоєння теоретичного матеріалу, комунікації, ведення фахової дискусії та опитувань; виконання завдань самостійної роботи; ознайомлення з літературними джерелами та інформаційними ресурсами в Інтернеті, які рекомендовані навчальним курсом.

Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом компоненти та виконання передбачених видів освітньої діяльності: Microsoft Office для виконання завдань самостійної роботи: конспектування, тезування, анотування, рецензування, підготовка презентацій та інтерактивних матеріалів.

Рекомендовані джерела інформації

Публікації науково-педагогічного працівника за темою освітньої компоненти

1. Ревенко А. Д. Міжнародна економічна система: тенденції і виклики сучасності. *Схід : аналіт.-інформ. журн.* 2018. № 2 (154). С. 38-47.
2. Ревенко А. Д. Економічний ефект Brexit: хто матиме сильнішу переговорну позицію? *Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти* : зб. наук. пр. 2019. Вип. 3. С. 121-130.
3. Ревенко А. Д. Інтеграція чи дезінтеграція: уроки реформування Єврозони. *Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти* : зб. наук. пр. 2019. Вип. 4. С. 104-114.
4. Ревенко А. Д. Індетермінізм й сповільнення зростання світової економіки та їхні наслідки для глобального розвитку на сучасному етапі. *Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти* : зб. наук. пр. 2020. Вип.6. С. 91-106.
5. Revenko, A., Rybak, S., & Karasova, N. The disintegration challenge of reforming the Eurozone. *Linguistics and Culture Review*. 2021. 5 (S4). p. 1886–1894.

Основна література

1. Амеліна І.В. Міжнародні економічні відносини: навч. посібник. Київ: «Центр учбової літератури». 2013. 256 с.
2. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка. Кн. 1. За ред. С. Панчишина і П. Островерха. Київ: Знання, 2020. 723 с.
3. Голіков А. П., Довгаль О. А. Міжнародні економічні відносини: підручник. Х : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. 602 с.
4. Діброва Л.В., Кузьменко С.В. Міжнародна економіка: Навч. посібник. Київ: «Компринт», 2016. 345 с.
5. Міжнародні економічні відносини: історія, теорія, політика : підруч. А. С. Філіпенко. Київ : Либідь, 2019. 960 с.
6. Козик В.В. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини. Київ: Знання, 2011. 470 с.
7. Міжнародна економіка: навч. посіб. За заг. ред. С.М. Макухи. Харків: Право, 2012. 192 с.
8. Міжнародна економіка: підручник. Д.Г.Лук'яненко, А.М.Поручник, Я.М.Столярчук. Київ: КНЕУ, 2014. 762 с.
9. Ніколайчук М.В. Світова економіка: підручник. Київ: Знання, 2008. 465 с.
10. Новий світовий економічний порядок та глобальні виклики для України: моногр. За наук. ред. проф. А. Крисоватого і Є. Савельєва. Тернопіль: ТНЕУ, 2014. 504 с.
11. Поляков В. В. Світова економіка і міжнародний бізнес: Підручник 2-е вид., перераб. і доп. Миколаїв: КноРус, 2010. 650 с.;
12. Філіпенко А.С. Економіка зарубіжних країн: підручник. Київ: Либідь, 2010. 640 с.

Допоміжна література

13. Білорус О. Г. Економічна система глобалізму: Монографія. Київ: КНЕУ, 2009. 360 с.
14. Бураковський І. Теорія міжнародної торгівлі. Київ: Основи, 2009. 241 с.
15. Гальчинський А. С. Суперечності реформ у контексті цивілізаційного процесу.

Київ: Українські пропілеї, 2010. 320 с.

16. Горбач Л.М. Міжнародні економічні відносини: Підручник. Кондор. 2005. 266 с.
17. Глобалізація і безпека розвитку: монографія. О.Г. Білорус, Д.Г. Лук'яненко та ін. Київ: КНЕУ, 2010. 733 с.
18. Глобальна інституціоналізація світового економічного простору . О. В. Царенко. [Вісник Академії митної служби України. Сер. : Державне управління.](#) 2010. № 2. С. 35-40.
19. Дахно І. І. Міжнародна торгівля. Київ: МАУП, 2003. 296 с.
20. Заблоцька Р.О. Кон'юнктура світового ринку послуг. навч. посіб. Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. К. : Київський університет, 2011. 303 с.
21. Економіка зарубіжних країн. За ред.: Козака Ю. Г., Ковалевського В. В., Осіпова В. М. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 544 с.
22. Економіка зарубіжних країн. Навчальний посібник. За ред. Ю. Г. Козака, В. В. Ковалевського, К. І. Ржепішевського. Київ: ЦУЛ, 2003. 352 с 29.
23. Міжнародні економічні відносини : підручник. За наук. ред. А. А. Мазаракі, Т.М. Мельник. Київ :Київ. нац. торг.- екон. ун-т. 2018. 612 с.
24. Міжнародна економіка: Підручник. За ред.. А. П.Румянцева. 3-тє вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2006. 479 с.
25. Четверта промислова революція: зміна напрямів міжнародних інвестиційних потоків: моногр. За наук. ред. д.е.н., проф. А.І. Крисоватого та д.е.н., проф. О.М. Сохацької. Тернопіль: Осадца Ю.В., 2018. 478 с

Інформаційні ресурси в Інтернеті

26. World Trade Organization. Annual Report. - N.Y.2020-2021
27. World Investment Report 2020.- N.Y. 2021
28. www.wto.org
29. <http://www.imf.org/external/index.htm>
30. <http://www.worldbank.org/>

Політика вивчення освітньої компоненти

Освітня компонента передбачає роботу в колективі.

Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Відвідування занять є обов'язковою частиною оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному (он-лайн) режимі за погодженням із керівником курсу, з презентуванням виконаних завдань під час консультації викладача.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Ліквідація заборгованості відбувається протягом 1 тижня після встановленого терміну. Завдання, які не виконані у встановлений термін, оцінюються викладачем в межах 50% звичайної оцінки.

Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації здобувач повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.

Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 30%.

У разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання.

Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Силабус затверджено
на засіданні кафедри міжнародних відносин
від «30» червня 2022 р., протокол № 12.